

CRACOVIA URBS EUROPAEA

KONFEDERACJA NA RZECZ PRZYSZŁOŚCI KRAKOWA

ul. Oleandry 2, 30-063 Kraków, tel/fax. (12) 427 22 52

Kraków, 9 maja 2016 r.

Biuro Planowania Przestrzennego
Urzędu Miasta Krakowa,
Kraków, ul. Sarego 4

Dotyczy: ogłoszenia Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 8 kwietnia 2016 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru "Bulwary Wisły II".

Niniejsze wnioski stanowią powtórzenie - z niewielkimi zmianami redakcyjnymi i aktualizacyjnymi - wniosków, składanych przez Konfederację pismem z dn. 30 listopada 2007 r. w związku z ogłoszeniem Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 26 października 2007 o przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Bulwary Wisły”. Pozostają one aktualne wobec obecnego obszaru, objętego ogłoszeniem jw:

1. Krakowski odcinek rzeki Wisły winien być rozpatrywany nie jako lokalny i doraźny problem gminny, ale jako zagadnienie należące do wielkiego dziedzictwa narodowego i światowego (w zakresie kulturowym) oraz systemu korytarzy ekologicznych o ponad europejskim znaczeniu. Choć określone w załączniku graficznym granice dotyczą tylko wycinka problemu, prawidłowe rozwiązanie zadania planistycznego musi być rozpatrywane w kontekście tych generalnych wartości.

2. Należy zatem uwzględnić fakt, że w Krakowie Wisła i jej otoczenie to:

- obszar, który zachował w znacznym stopniu charakter rzeki i jej otoczenia o niezwykłych wartościach przyrodniczych,
- fundamentalny element kompozycji przestrzeni miejskiej Krakowa i wyróżnik tożsamości Krakowa, ukształtowany przez przyrodę i człowieka,
- przestrzeń w krajobrazie kulturowym, która uwidacznia różnorodne historyczne składniki współczesnego Krakowa i ich indywidualny wyraz.

Dzięki temu nadal czytelna jest specyfika urbanistyczna miasta i kształtowana jest samoświadomość jego mieszkańców.

3. W planie należy ująć przestrzeń wnętrza Wisły, jako kluczową determinantę jakości życia krakowian w centrum miasta. Wymaga to uwzględnienia uwarunkowań społecznych oraz środowiskowych, w tym szerokiego wachlarza potrzeb mieszkańców, poczynając od roli Wisły w kształtowaniu klimatu i przewietrzaniu centrum miasta po funkcję miejsca kontemplacji i rekreacji.

4. Celem planu powinno być sformułowanie warunków polityki planowania przestrzennego dla tego obszaru, zapewniających mu:

- ochronienie od zataraty wyjątkowych i istotnych wartości,
- wykluczenie dewastacji i utraty jego szczególnego piękna.

Instrumentem ochrony elementów decydujących o zachowaniu wartości i atrakcyjności terenu stać się powinien:

- zamierzony plan „Bulwarów Wisły”,
- ustanowienie parku kulturowego wnętrza Wisły, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków,
- wykorzystanie koncepcji systemu parków rzecznych jako składnika zrównoważonego rozwoju przestrzennego Krakowa.

5. Nawet ograniczony do obszaru „Bulwary Wisły” (tj. terenu wskazanego w ogłoszeniu), miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest zadaniem uzasadnionym wobec silnego naporu inwestycyjnego na to miejsce.

6. Przy konstruowaniu planu należy uwzględnić i oprzeć się na niezależnych analizach krajobrazowych i konserwatorskich, uwzględniających wspomniane wyżej bogactwo naturalne, wartości urbanistyki i architektury Krakowa oraz walory wnętrza krajobrazowego doliny Wisły. To wielkie zadanie możliwe jest między innymi dzięki wykorzystaniu opracowań już istniejących, wymagających aktualizacji i syntezy.

7. Przy sporządzaniu analiz należy pamiętać o wyjątkowych uwarunkowaniach krajobrazowych, na które składają się widoki bliskie (w rejonie bulwarów) i dalekie (powiązane bezpośrednio lub pośrednio z obszarem planu), sięgające po krawędzie doliny, wyznaczone przez wzniesienia Bramy Krakowskiej, z pasmami Bielana i Sikornika, Krzemionek Podgórskich i Dębnickich, z uwzględnieniem dominanty Wawelu i Skałki oraz panoram Krakowa, Kazimierza, Podgórze, Dębnik i Zwierzyńca, eksponowanych od strony Wisły.

8. Szczególnie należy wystrzegać się niewłaściwej interpretacji hasła „odwracania Krakowa do Wisły”, tj. rozumianego jako zabudowanie bulwarów. Historyczny Kraków stykał się bezpośrednio z Wisłą tylko poprzez niektóre zespoły zabudowy, np: Wawel, Skałkę, klasztor ss. Norbertanek, śródmieście Podgórze. Nad Wisłą znajdują się za to skwery, parki a także tereny zielone czekające na urządzenie. Jest to specyfiką Krakowa, odróżniającą się jakością przestrzeni od typowych rozwiązań licznych miast, które rzeki szczelnie obudowały.

9. Oczekiwany kierunek dyspozycji planistycznych zakłada utrzymanie szerokiej i wolnej od zabudowy przestrzeni koryta rzeki i jej brzegów, zagospodarowanych jako zielone bulwary i skwery. Podstawową funkcją tej przestrzeni winna wynikać z jej:

- roli w doskonałej ekspozycji zespołów zabytkowych Krakowa,
- naturalnych walorów rekreacyjnych,
- roli korytarza ekologicznego drożnego na całej długości, jako drogi migracji zwierząt i ciągu arosanitarne, istotnego dla przewietrzania miasta,
- roli podstawowego ciągu edukacyjno-rekreacyjnego Krakowa, służącego mieszkańcom i turystom zgodnie z ideą „Via Europea”, zgłaszaną nieustająco od samego początku działania Konfederacji jako **koncepcja integracji rekreacyjnej Bulwarów Wisły na całej jej długości** – niestety, bez stosownego odzewu.

10. Za wykluczone uważamy zatem:

- przekształcenie brzegów Wisły w ciąg tranzytowej komunikacji kołowej,
- wprowadzanie takiej zabudowy, która powstałaby kosztem walorów przestrzeni publicznej miasta, przestrzeń ta bowiem jest dobrem zarówno mieszkańców Krakowa i całej Polski, jako pomnik narodowego i światowego dziedzictwa i nie może zostać zawłaszczona przez inwestorów (dotyczy to również przekształceń istniejących obiektów),
- tworzenie barier ekologicznych i przeszkód w przewietrzaniu miasta w postaci obiektów kubaturowych nowoprojektowanych lub nadbudowywanych.

11. Oczekujemy, że plan:

- zachowa indywidualne i specyficzne cechy dzielnic historycznych usytuowanych wzdłuż rzeki; dotyczy to także poszczególnych obiektów i ich kontekstu,
- zachowa walory widoków i panoram bliskich i dalekich, a także ekspozycję bierną (widoki na wewnątrz Wisły) i czynną (widoki z wnętrza Wisły), uwzględniając niezbędne wskazania korygujące,
- zakazuje inwestycji (w tym przekształceń) sprzecznych ze wskazanymi wartościami,
- dopuści nową zabudowę oraz przekształcenia istniejącej wyłącznie jako uzupełnienie historycznych układów, pod warunkiem podporządkowania skali, podziałów i cech nowych elementów strukturom istniejącym,
- zachowa podstawowy sposób zagospodarowania brzegów Wisły jako zielonych bulwarów i skwerów, uwzględniając ich dokomponowanie i rozwój,
- wykluczy obiekty, urządzenia i funkcje szkodzące przyrodzie, a zwłaszcza sprzeczne z rolą głównego korytarza ekologicznego Krakowa,
- utrwali i rozwinie wykorzystanie rzeki i jej brzegów jako podstawowego ciągu edukacyjno-rekreacyjnego: pieszego, rowerowego oraz komunikacji wodnej (w tym szlaku kajakowego i żeglarskiego),
- ustanowi przestrzeń spokojnej i zrównoważonej rekreacji,
- zidentyfikuje problemy własnościowe, których rozwiązanie jest konieczne dla przejęcia we władanie terenów interesu publicznego przez miasto.

12. Wobec oczywistego faktu, że obszar wyznaczony w obwieszczeniu o przystąpieniu do sporządzenia planu „Bulwary Wisły II” nie rozwiązuje ważnych potrzeb Krakowa i jego mieszkańców w kontekście styku miasta z rzeką, niezbędne jest rozpatrywanie obszaru planu w kontekście całego odcinka Wisły od opactwa w Tyńcu do klasztoru w Mogile. Postuluje się również możliwie najszybsze przystąpienie do opracowania planistycznego odcinków wnętrza Wisły nie posiadających uregulowań w postaci miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Członek Zarządu

dr Magdalena Swaryczewska

Wiceprezes Zarządu

Andrzej Madej

Prezes Zarządu

Jarosław Żółciak